

JAMHURIYADDA
SOMALILAND

REPUBLIC OF
SOMALILAND

XAFIISKA GARYAQAANKA GUUD EE QARANKA
SOLICITOR GENERAL OFFICE

FAAFINTA RASMIGA AH OFFICIAL GAZETTE

النّشرة الرّسمية لجمهوريّة صوماليّلاند

Sannadka Saad

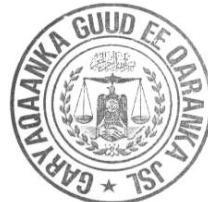
Cadad Gaar ah

1/9/2016

XEER HOOSAADKA GOLAHA GUURTIDA

Email: garyaqaankaguud@gmail.com
Web. www.garyaqaankaguud.com

Golaha Guurtida

XEER-HOOSAADKA

UJEEODO: Xeer Hoosaadka Golaha Guurtida.

Markuu arkay: Qodd: 57aad & Qodd: 60aad ee dastuurka JSL

Markuu Tixgaliyay: Jamhuuriyadda S/land oo Qaadatay Nidaamka Siyaasadeed ee ku dhisan Talo-wadaag iyo Dimoqraadiyad.

Markuu Aqoonsadey,

Iskuna Qanciyay. In Golaha Guurtiddu kamid yahay tiirarka ay waajib tahay inuu hawlihiisa ku fuliyo hab aan mad-madow & muran gali Karin.

WAXA UU SOO SAARAY XEER-HOOSAADKAN.

TILMAANTA GOLAH

QODD: 1AAD: Golaha Guurtidda

Jamhuuriyadda Somaliland, waa Hay'ad Xeer dajineed, Nabadgelyo, dhaqan iyo Diineed oo xil gudashadiisu ku salaysan tahay fulinta mabaa'dida & waajibaadka

dastuuriga ah & xeer-hoosaadkiisa, xilna ka saran yahay xogogaal u noqoshada xaalada guud ee dalka.

ASTAANTA GOLAHA

QODD: 2AAD: Astaata Golaha Guurtiddu

Waa geed ay ka muuqato salkiisa laba gacmood oo isasalaamaya, uuna hoos yaalo kitaab quraan ah oo furan oo kor saran Rixli.

QAAB-DHISMEEDKA GOLAHA

QODD: 3AAD: iyada oo Qoddobka 60aad uu qeexayo tirade guud ee xubnaha Golaha, isla markaana uu **Goluhu** iska dhex-dooranayo Guddoomiyaha iyo labada Guddoomiye Ku-xigeen (Shir-Guddoonka), Guddiga Joogtada ah & Guddi-hoosaadyo, waxa kale oo uu Goluhu yeelanayaa Xoghayn Guud oo ka tirsan **Golaha** & Xeer-hoosaadkeedaba.

SHIR-GUDDOONKA.

QODD: 4AAD: Iyada oo shir-guddoonku ay leeyihiin awoodahooda dastuurku siiyay, waxa xeer-hoosaadkani u banaynayaa: -

- b. Inay leeyihiin awooda furista & xidhista shir-kasta oo u qabsooma **Golaha Guurtidda.**
- t. Hogaaminta shirka caadiga ah & kana aan caadiga ahayn ee **Golaha Guurtiddu.**
- j. Inay soo diyaariyaan miisaaniyada **Golaha** iyaga oo kala-tashanaya Guddiga dhaqaalaha ee **Golaha Guurtidda.**

x. Inay u xulaan **Golaha** saraakiil aqoon fiican u leh xilka jagooyinka kala ah Xoghaye Guud, Ku-xigeenka xoghayaha & la taliyaha sharciga.

Kh. Inay u magacaabaan xubno ka tirsan **Golaha** hawlo la xidhiidha Dalka Gudihiisa & Dibadiisaba.

d. Inay soo xulaan xubnaha Guddiga joogtada ah ee **Golaha** Goluhuna ansixyo

QODD: 5AAD: Waxa xubin kasta oo ka mid shir-Gudoonka xilka lagaga qaadi karaa marka ay soo jeediyaan 1/3 xubnaha **Golaha** 2/3 xubnaha **Goluuhu** u codeeyaan xilka qaadista. Shir-gudoonka waxa tahay waajib ku ah marka mudanayaasha tiradoodu kor ku sheegan ay qoraal ugu soo gudbiyaan soojeedintooda inay coddantu u mudeyaan.

GUDDIGA JOOGTADA AH

QODD: 6AAD: Xubnaha Guddiga joogtadu waxay ka kooban yihiin (25) xubnood, wuxuuna xeer-hoosaadkani siinayaan: -

b. Fulinta hawlaha **Golaha** ee mudadda labada kal-fadhi dhexdoodaa.

u. Xalinta tabashooyinka & khilaafka ka dhex-oogma **Golaha**.

J. Soojeedinta waxkabadalaada lagu sameyn karo Qoddobada xeer-hoosaadka **Golaha**.

v. Soo diyaarinta war-bixinta & wax-qabadka Guddiga ee mudada udhaxaysa labada kal-fadhi.

GUDDI-HOOSAADYADA GOLAH

QODD: 7AAD: Guddii-hoosaadyada **Goluhu** waxay ka kooban yihiin:

- Guddiga Nabad-gelyada & Difaaca
- Guddiga Siyaasada
- Guddiga Dhaqaalaha
- Guddiga Arrimaha Bulshada
- Guddiga Shuruucda iyo Garsoorka

Guddi-hoosaad kasta tiradoodu kama badnaan karto (16) xubnood, iyada oo Guddi kasta iska-dhex magacaabayso Gudoomiye & Xoghaye.

b. Guddi-hoosaadyada **Goluhu** way hawl-gali karaan wakhti kastaba oo loo baahdo.

t. Xubinta ka maqnaata saddex fadhi oo isku-xiga idan la'aan waxa Guddoomiyaha Guddigaasi la socodsiinayaay Shir-gudoonka oo awood u leh inuu siiyo digniin, mar labaadkana kajoojiyo Guddiga **Golaha**.

J. waxa Guddi kasta waajib ku ah inay war-bixin billeed kasoo diyaariyaan hawlaha loo xil saaray.

XOGHAYNTA GOLAH

QODD: 8AAD: Ka sakow mas'uuliyyada ku cad Qodd 63aad & 52aad ee Dastuurka, waxa kale oo waajib ku ah xoghaynta in xubin ama xubno ka tirsani ka qayb galaan shir-kasta oo u qabsooma **Golaha** si ay u diiwaangeliyaan doodaha, soo jeedimaha, is-weydiimaha & go'aamada **Goluhu** gaadho. Waxa xoghaynta **Goluhu** xil ka saran yahay xafidaadooda Documentisyada & qoraalada la xidhiidha Golaha, isla markaana waxa mas'uuliyyad gaar ahi ka saran tahay inay u aqoonsadaan

wixii ay shaqadooda ku ogadaani inay tahay sir, cidii faafisaana mas'uuliyad ciqaabeed mutaysanayso.

XUQUUQDA XUBINTA.

QODD: 9AAD: Marka laga reebo xuquuqda uu siinayo Qodd 79aad ee Dastuurka & xuquuqda ku qeexan sharciga muunaynta Saddexda Gole Qaran (**SHARCI NO 21**) **ee 18/12/1995** waxa xubinta laga kaalmayn karaa marka ay ku timaado dhibaato culusi sida Geeri ku timaada isaga, Xaaskiisa iyo Bukaan jiif dheer oo ugu yaraan saddex bilood ah.

QODD: 10AAD: Sanduuq kaalmo ayuu **Goluhu** yeelanaya oo xubnaha & shaqaalaha ay ku timaado sifaha dhibaato eek u cad Qodd. 9AAD laga caawinayo. Sanduuqaasi waxay lacagtiisu ku imanaysaa dhigaal bileed oo ay bixinayaan xubnaha & shaqaalaha **Goluhu** & wixii kabid looga heli karo miisaaniyada **Golaha**

QODD: 11AAD: cadadka lacageed ee dhigaalka (Sanduuqa), goyntiisa & maamulka sanduuqaba waxa yeelanaya mas'uuliyad ahaan Guiddi-hoosaadka

LUUQADA

QODD: 12AAD: luuqada rasmiga ah ee loo adeegsanayaan socodsiinta shirka & maamulka **Goluhu** waxa weeye AF-Somaali maamulka Goluhu uu adeegsan karaa luuqadaha kale ee loo baahdo.

FADHIYADA & KAL-FADHIYADA GOLAH

QODD: 13AAD: Waxa **Golaha Guurtidu** yeelanayaan saddex (3) kal-fadhi oo caadi ah sanadkiiba, oo qaadanaya muddo sadex & labaatan todobaad, labadii kal-fiyadhiba waxa u dhixeyya afar (4) todobadaada, ilaa sided (8) todobaad.

QODD: 14AAD: waxa uu **Golaha Guurtidu** yeelan karaa kal-fadhi aan caadi ahayn, waxaana uu fadhigaasi ku qabsoomi karaa: -

- ✓ Codsi ka yimaada Madaxweynaha.
- ✓ Guddoomiyaha Golaha oo isugu yeesha.
- ✓ 1/3 xubanaha Golaha oo qoraal kusoo cadsada

QODD: 15AAD: Fadhiyada-Goluhu waxa ay ku furmi karaan, marka ay joogaan kala badh in ka badan tirada guud ee xubnaha, marka laga reebo kuraasida banaanaanshahooda la baahiyay. Waxa **Goluhu** Go'aamadiisa ku ansixinayaa cod hal dheeri ah ee xubnaha jooga fadhiga.

QODD: 16AAD: Fadhiyada **Golaha Guurtida** waa kuwa furan, waxayna noqon karaan qaar xidhan iyada oo uu Gudoomiyuhu ka cadaynaayo soo jeedintiisa, **Goluhuna** aqbalayo.

QODD: 17AAD: Fadhi kasta oo **Goluhu** u qabsooma waxa waajib ah in lagu furo aayado quraanka kariimka ah, isla markaana shir-socda wakhtiyada salaadu soo gasho la hakiyo ilaa inta mudanayaashu ka tukanayaan.

HAB-MAAMULEEDKA SHIRKA

QODD: 18AAD: waxa reeban in dhismayaasha **Goluhu** ku shaqeeyo (XAFIISYADA, QOLALKA SHIRKA) lala soo galo Hub nooc uu yahayba, ciidamada amaanka ee la shaqeeya **Goluhu** ayuuna u sii dhiibayaa ilaa uu ka soo laabanayo dhismayaasha **Golaha**.

QODD: 19AAD: Mudanayaasha doonaya in ay dood ka jeediyaan **Golaha** waxa ay magacyadooda ka diiwaan-

galinayaan Xoghaynta **Golaha** marka ay ajandaha fadhiga ogadaan.

QODD: 20AAD: Shinku inta uu socda, Hoolka shirka laguma cabi karo Sigaar.

QODD: 21AAD: Ma banaana in Mudane **Golaha** ka soo jeediyohadal, iyadoo aanu ogolaansho ka helin Guddoomiyaha.

QODD: 22AAD: Xubinta Guddoomiyuhu u ogolaado hadal, waxa waajib ku ah inuu istaago, gaadhsiyo **Golaha**.

QODD: 23AAD: Mabanaana in xubini mar wax ka badan dood socota ka qayb gasho, iyadoo uu u ogolaado Guddoomiyuhu, in Mudanuhu caddayn ku sameeyo hadal uu hore u yidhi mooyaane.

QODD: 24AAD: Haddii Mudane **Golaha** kaga doodo hadalo aan munaasib u ahayn madasha ama ka baxsan dooda, waxa uu Guddoomiyuhu xaq u leeyahay in uu ku soo celiyo mawduuca, mar labaadkana u digniin siyo, mar sadexaadkana ka joojiyo hadalka.

QODD: 25AAD: Haddii Shirka khal-khal la galiyo, hogaamintuna faraha ka baxdo, waxa uu Gudoomiyuhu xidhaya shirka iyada oo uu hadalada taagnaan ku sheego.

b. Haddii ay khal-khalka kiciyeen xubno **Golaha** ka tirsan, waxa uu Guddoonku magacaabayaa Guddi baadha, talana ka soo jeediya, iyadoo ay u banaan tahay in ay u gudbiyaan Guddoonka, haddii ay go'aan qaadashadooda uga maarmi-waayaan.

t. Haddii xubno ka mid ah dadweynaha lagu soo eeddeeyo in ay lug ku lahaayen khal-khal galinta shirka, waxa

ciidamada Nabad-gelyada waajib ku ah, in ay ka qaadaan talaabo sharciga waafaqsan, ka dib marka uu Gudoomiyaha **Goluhu** ku hawl-galiyo.

QODD: 26AAD: Iyadoo ka maqnaanshaha fadhiyda lagu muujin doonon diiwaanka xadiriska Mudanayaasha, waxa xubinta ka maqnaata fadhi, iyadoo aan ka haysan iddan xafiiska Shir-Guddoonka: -

- b. Maalinta 1aad waxa la siinayaa digniin af ah.
- t. Maalinta 2aad digniin qoraal ah.
- j. Maalinta 3aadna waxa lagu soo dhigayaa looxa ogaysiiska

X. Maalinta 4aadna waxa Guddoonku u saarayaa Guddi go'aan ka gaadha.

QODD: 27AAD: Hoolka shirarka marka uu shirku ka socdo, ma soo gali karaan ciidamada amaanku haddii aan la codsan.

QODD: 28AAD: Habka codaynta **Goluhu** waa gacan tag.

MASHRUUC SHARCI, SOO WEYDIIMAHAYO BAADHISTA.

QODD: 29AAD: Mudanayaashu way soo jeedin karaan mashruuc sharci amaba mooshin cusub, Tirada ugu yare e ka tirsan xubnaha **Golaha Guurtida** ee so bandhigi karta waa 11 (kaw iyo tobant) xubnood.

QODD: 30AAD: ku dhaqanka **Golaha** ee hab-raaca xeer-dejintu waa sida ku cad qodobada 77aad iyo 78aad ee Dastuurka JSL.

QODD: 31AAD: Mudanaha **Goluhu** waxa uu soo jeedin karaa khudbad qoran oo ugu badnaan qaadan karta 30

daqiiqadood, iyadoo Gudoonku ogolaansho siinayo, xoghayntana loo gudbinaya nuql khudbad ah ka hor intaan ogolaanshaha la siin.

QODD: 32AAD: wixii mashruuc-sharci ah ee loo soo gudbiyo **Golaha**, waxa waajib ah in Mudane kasta helo 24 saacadood ka hor intaan doodiisa la bilaabin.

QODD: 33AAD: Iyada oo la fulinayo, lana tixgelinayo mas'uuliyadda Qaranka waxa **Goluhu** awood u leeyahay, u yeedhista madaxda wasaaradaha, Hay'addaha & waxka waydiinta gudashada xilkooda

QODD: 34AAD: **Goluhu** wuxuu awood u leeyahay in uu magacaabo, dirana guddi hubin &baadhiseed oo **Golaha** u keenta Xog & Maclumaad dhaba (fact finding mission) ah, waxaana loo magacaabayaa xubno xirfad u leh arrintaasi.

QODD: 35AAD: Wax-ka-bedelka, su'aalo, jawaabahooda & soo jeedimaha la xidhiidha Barmaanijyada **Golaha**, waxa uu Shir-Guddoonku u cayimayaa maalin gaara.

QODD: 36AAD: Xeer-hoosaadkani wuxuu dhaqan-gelayaa marka **Golaha Guurtidu** aqlibiyad ku ansixiyo, Gudoomiyuhuna uu saxeexo.

F/Gaara: - Xeer-hoosaadkani qoddobkii ka hor imanaya Dastuurka, waxba kama jiraan ayuu yahay.

JAMHUURIYADA SOMALILAND

GOLAHA GUURTIDDA QARANKA

KU: Dhamaan Xubnaha ka soo Qayb-galaya Kal-fadhiga Lixaad ee **Golaha Guurtida** Qaranka

UJEEDDO: SOJEEDIN WAX-BEDELIDDA XEER-HOOSAADKA GOLAHA GUURTIDDA (AMENDMENTS).

Madanayaal,

Guddigga Jootaddu, isaga oo tixraacaya qoddobka lixaad (6aad) xarafkiisa (j), waxa u dib-u-eegis ku sammeeyey xeer-hoosaadka **Golaha Guurtida**, waxaanu halkani idiinku soo gudbinayaa qoddobada ula muuqaday in isbeddel lagu sammeeyo.

Arrintu iyada oo ah soo-jeedin, waxa ay hortaal **Golaha** oo leh ogolaanshaha rasmiga ah.

Qoddobadii Guddiga ula muuqatay in isbeddel lagu sameeyana waxay ay ku lifaaqan yihiin halkan.

ALLAA MAHAD LEH

GUDDIGA JOOGTADA EE GOLAHA GUURTIDA JSL

F/gaara:

Goluhu wuxuu ku ansixiyay Go, aan Lambar GG/JSL/K-F6AAD/GO'AAN-02/98 Wax-ka-beddelka Xeer-Hoosaadka kuna Taarikhaysnayd 27/10/1998

GUDDI-HOOSAADKA GOLAHA

Waxa lagu korodhiyey tirada Guddiyada uu yeellanayo sidani & xarfahani (X) &(KH)&(D) (ADHOC COMMITTEE), 00 loo magacabo hawlo gaar ahaaneed marki loo baahdo.

x. Guddiga Joogtadda & Guddi hoosadyada **Golaha**, muddada xilkoodu wuxuu ku xidhnaan doona wax-qabashadooda, iyadoo Shir-Guddoonku wax ka beddeli karaan xubnaha Guddiyadaasi, haddii ay u arkaan in aanay xilkooda guddan, iyago tixgelinaya war-bixinta madaxda Guddiyadaasi, haddii ay u arkaan in aanay xilkooda guddan, iyagoo tixgelinaya war-bixinta Madaxda Guddiyashaasi.

Kh. Xubnaha Guddiyadaasi, xilka xulistrooda waxa iska leh shir-Guddoonka, iyaga oo tix-gelinaya aqoontooda cilmiyeed &waayo aragnimda xubintu u leedahay hawsha loo xilsaaray.

d. Shir-Guddoonka ayaa qoraal faah-faahsan ku soo saaraya waajibaadka shaqo ee Guddi-hoosaadyadda Golaha.

QODD: 11AAD: waxaan soo jeedinayaa in loo beddelo sidani: - Cadadka Lacageed ee Dhigaalka (SANDUUQA) bileed, waxa Mudane kasta laga goynayaa oo uu bixinayaa 10,00 shilin S/land ah bishiiba. Lacagtaasi waxa lagu bixin karaa oo keliya sida ku cad Qodd. 10aad, waxaana maamulkiiisa leh Guddiga Dhaqaalaha ee **Golaha Guurtidda**, marka **Goluuhu** ansixiyo ayaana la bilaabaya gaynta lacagta ee Mudanayaasha.

HAB-MAALMEEDKA SHIRKA.

QODD: 25AAD: Waxaan soo jeedinayaa in loo beddelo oo uu noqdo sidani, iyadoo xarafka (T) sidiisa ahaanayo & inta ka horaysa (B).

- b. Haddii Mudanuhu shirka khal-khal galiyo ama abuuro meel dhac & asluub xumo, ama gacan ka hadal isticmaalo, Guddoomiyuhu wuxuu leeyaaay 2-5 maalmood inuu shirka ka joojiyo. Haddii uu ka dhaga/adaygo 10 maalmood oo kale ayuu ku celinayaas Guddoomiyuhu.
- t. Hadii Mudanaha sharafkiisa meel lagaga dhaco, Mudanahaasi waxa uu ka codsankaraa Guddoomiyaha shirka, Guddi soo baadha meel ka dhacaa in loo saaro.

QODD: 26AAD: Waxaanu soo jeedinaya in loo bedelo oo uu noqdo sidani:

Iyada oo ka maqnaan shaha fadhiyada lagu muujin-doono diiwaanka xaadiriska Mudanayaasha oo la laabi doono 9:30 subaxnimo, waxaa Mudanaha ka maqnaada fadhiyada **Golaha** idan la'aan ka mudo ka yar labaatan (20) fadhi oo isku xiga ama muddo le'eg ama ka badan, Hasa yeeshaa aan isku xigin, lagu dhaqayaa sidan: -

- b. Maalinta 1aad ayaa la siinaya digniin af ah.
- t. Maalinta 2aad digniin qoraal ah
- j. Maalinta 3aad waxaa lagu soo dhigayaa looxa ogaysiiska.
- x. Maalinta 4aad waxa laga jarayaa ama laga (goynayaa) Gunada maalintaas.

Kh) Kal-fadhi kasta goonidiisa ayuu u samaynayaas Mudanaha anshaxa-marintiisa ku xusan xarfaha B,T & X,wixii maqnaansho ah ee uu la yimaado, Shir-Guddoonku kal-fadhi kasta dhammaad kiisa ayuu **Goluuhu** usoo bandhigayaa maqnaansha Mudanayaasha & arrinta la siiyay mudana kasta.

d. Sanadkii marka maqnaanshihiiba la isu-geeyo haddii ay gaadho Mudanaha maqnaan shihiisu lixdan maalmood (60maalmood), waxa loo aqoonsanayaa Mudane xilkiisii gudan waayay, waxaana qabanaya qoddobka 50aad Dastuurka & 68aad xarafkiisa laad, **Golaha** ayaana la gaadhaya go'aan kama dambays ah kadib marka uu shir-Guddoonku soo hor dhigo.

r. Lacagta laga jaro Mudanaha maalinta uu maqnaado, waxaa lagu reebayaa oo lagu haynayaa xisaabta **Golaha Guurtida** uga furan Baanka.

F/gaara 1: - wax-ka- badalkani waxa lagu ansaxiyay kalfadhiga 6aad ee **Golaha Guurtida JSL.**

F/gaara 2: - waxa ku lifaaqan xeer-hoosaadkani qeexida waajibaadka Guddi-Hoosaadyada **Golaha Guurtida JSL.**

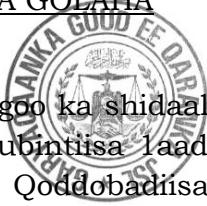
Allaa Mahad Leh

Guddiga Joogtada ah ee Golaha Guurtida JSL.

Saxeexa Shir-guddoonka Golaha

- 1. Sh. Ibraaim Sh. Yuusuf Sh. Madar Guddoomiye**
- 2. Sh. Axmed Sh. Nuux Fure Gudd-ku-xigeenka 1aad**
- 3. Siciid Jaamac Cali Gudd-ku-xigeenka 2aad**
- 4. C/laahi Ibaarim Habane Xoghayaha Guud**

WAAJIBAADKA GUDDI-HOOSAADYADA GOLAHA
GUURTIDA JSL

Shir-gudoonka **Golaha Guurtida** JSL, isagoo ka shidaal qaadanaya Dastuurka JSL Qodd.60aad Xubintiisa 1aad & Xeer-hoosaadka **Golaha Guurtida** Qoddobadiisa 4aad, xarfaha Kh & D Qoddobka 7aad xarafkiisa X, Kh, D, waxa uu halkan ku muujinayaa dhismaha Guddi-hoosaadyada & qeexida xilalkooda

1. TILMAANTA GUUD EE GUDDI-HOOSAADYADA.

- b. Guddi-hoosaadyada **Golaha** waxa loo igmaday fududayta gudashada xilalka & waajibaadka Dastuurku u gaar yeelaya **Golaha Guurtida**.
- t. Tirada Guddi-hoosaadyadu, waajibaadkooda, awoodooda & xil-gudashadoodu waa hadba sida ku cad xeer-hoosaadka. Sida ku cad qoddobka 60aad ee Dastuurka tirda Guddi-hoosaadyadu waxay ku salaysan tahay hadba **Goluhu** inta ka dhigto. Magacaabida & ka saarida xubimada Guddi-hoosaadyada waxay gaar u tahay shir-guddoonka, si waafaqsan Xeer-hoosaadka **Golaha**.
- j. Shir-gudoonka ayaa u xil saran xidhiidhinta Guddi-hoosaadyada & laamaha ama hay'adaha dawlada & Goloyaasha kaleba.
- x. Gudoomiyayaasha Guddi-hoosaadyada waxa ku waajib ah inay war-bixin hawl-galada guddiyada u soo gudbinayaan Shir- Guddoonka si loobaahiyo amaba ajande looga dhigo, isla mar ahaantana ay soo raaciyaan xubnaha hawl galaya iyo kuwa kuwa aan hawl-gelin.

2. XILKA GUUD EE GUDDI-HOOSAADYADA

b. Xogolaal u kala noqoshada iyo tallo ka soo jeedinta hawlahaa ay gaar-gaarka u leeyihiiin.

t. si looga hor-tago iskahor-imaadka, murig & muran dhinaca awoodaha guddi-hoosaadyada, shir-guddoonka ayaa kala tilmaamaya meelaha iyo mararka uu waajibaadkooda & xilkoodu kulmaan.

j. Waxa mamnuuc ah in xubnaha Guddi-hoosaadyadu si aan sharciga & xeer- hoosaadka **Golaha** waafaqsanayn ubaahinayaan xogta Guddiga & war bixinta.

Sidoo kale in ay arimahaas uga faa'iidystaan dano gaar-ahaaneed.

x. Guddoomiyaha Guddi-hoosaadkasta waxa uu shir-gudoonka qoraal ahaan ugu gudbin doonaa wakhti lagu soo dhamays tirayo hawsha la fulinayo.

Kh) Dhamaanba xubnaha Guddigu way u siman yihiin hawl-galada gurmadada ah.

d. Xubinina maqaadan karto laba gunno isku mar qudha balse hal gunno ayuun buu leeyahay oo shaqo dheeraad ah.

3.WAAJIBAADYADA KALA DUWAN EE GUDDI HOOSAAYADA.

Guddi-hoosaad waliba, wuxuu yeelanayaa waajibaad u gaara oo la xidhiidha hawsha loo igmaday, waxaanay tahay sidan: -

3.1. GUDDI-HOOSAADKA NABAGALYADA & DIFAACA.

b. Guddigan, wuxuu u xil-saaran yahay oo uu **Goluuhu** u igmaday Dabo-galka iyo la socodka habسامي u gudashada iyo taabo-galinta xasilooniida iyo amniga

(Enforcement of law and order). Sidoo kale xaqijinta iyo qiimayta siyaasada iyo Nabad-gelyada Difaaca Dalka.

t. Guddigan wuxuu arrimahasi kala xidhiidhi doonaa hay'adaha ku shaqada leh, sida Wasaarada Arrimaha Gudaha, Gaashaan-dhiga & Hay'adaha kale ee amniga ku shaqo leh.

j. Guddi-hoosaadkan waxay xil-gudashadiisu ku salaysan tahay Dastuurka, qoddobkiisa 123aad & 124aad IWM. Sidoo kale xeerarka kale ee dalka ee hawshooda khuseeya.

3.2 GUDDI-HOOSAADKA SIYAASADA.

b. Guddigani wuxuu u xilsaaran tahay qiimayta iyo talo ka bixinta siyaasada Guud ee dalka. Sidoo kale xidhiidhka iyo iskaashiga dalalka shisheeyaha ama huwan-goboleed amaba ururo caalamiya lala yeelanayo, heshiisyada xukuumadu dalal shisheeye la gasho.

t. Guddigani wuxuu xilkiisu kala xidhiidhayaay hay'adaha ku shaqada leh, sida **Golaha** Wasiiradda, Wasaaradda Arrimaha Dibeda, Wasaaradda qorshaynta iyo xidhiidhka hay'adaha caalamiga ah IWM.

j. Guddigani waxay xil-gudashadooda ku salaysanayaan Dastuurka qoddobkiisa 10aad iyo xeerarka kale ee dalka ee hawshooda khuseeya.

3.3 GUDDI-HOOSAADKA DHAQAALAHAA.

b. Guddigani waxa uu Golaha ugu xilsaaran yahay qiimaynta, ilaalintaa & ka tallo bixinta siyaasada guud ee hoggaaminta dhaqaalaha dalka.

t. Guddi-hoosaadkani dhaqaaluhu wuxuu hawlihiisa kala xidhiidhayaay hay'adaha dhaqaalaha & wax-soo-

saarka, sida Maaliyada, Ganacsiga, Warshadaha, Kaluumaysiga & Horumarinta xeebaha, Dalxiiska, Macdanta & Biyaha, Beeraha, Horumarinta Reer Miyiga, Xanaanada xoolaha, Duulista Hawada & Gaadiidka Cirka, Bangiyada iyo dhamaanba meelaha ay ka soo baxdo cashuur dawladeed.

j. Guddi-hoosaadka dhaqaaluhu wuxuu xil-gudashadiisa ku salaysanayaa Dastuurka, qoddobkiisa 11aad, 12aad, 13aad, 14aad & xeerarka kale ee dalka ee hawshooda khuseeyaa.

3.4 GUDDI-HOOSAADKA ARRIMAH A BULSHADA.

b. Guddi-hoosaadkani waxa uu Goluhu u igmaday qiimaynta iyo tallo ka bixinta siyaasada guud ee daryeelka iyo arrimaha adeegyada iwm.

t. Guddigani waxa uu hawlifiisa kala xidhiihayaa hay'adaha u xil saaran adeegyada bulshada iyo daryeelka, kana mid yihiin hawlaha Guud iyo Guryaynta, Boosta iyo isgaadhisiinta, Wax-barashada, Caafimaadka, Cadaalada, Diinta & Aw qaafta, Warfaafinta & Wacyigalinta, Hidaha, Dib-u-dejinta, Hay'ada Shaqaalaha Dawlada iyo wixii kale eek u lug leh adeegyada Bulshada iwm.

j. Guddi-hoosaadkani waxa ay xil-gudashadoodu ku salaysan tahay Dastuurka qdobadiisa 15aad, 16aad, 17aad, 18aad, 19aad, 20aad & xeerarka kale ee dalka ee hawshooda khuseeyaa.

3.5 GUDDI-hoosaadka Shuruucda & Garsoorka.

b. Guddigani, waxay u xil-saran tahay qiimaynta, la socodka iyo tallo ka bixinta hasami u socodka hawlaha iyo xilka waaxda garsoorku u hayso Qaranka.

t. Waxa kale oo ay Guddi-hoosaadkani u xilsaaran tahay ka tallo bixinta shuruucda iyo xeerarka ka yimaada Golaha Wakiilada amaba ay mudanayaal **Golaha** ka tirsani u soo bandhigaan **Golaha Guurtida** si waafaqsan Dastuurka iyo xeer-hoosaadka **Golaha**.

j. Guddigu waxay hawlaheeda kala xidhiidhi doontaa hay'adaha ku shaqada leh sida Waaxda Garsoorka, Golaha Wakiilada, Guddiga Cadaalada, Wasaarada Cadaalada, Wasaada Diinta & Aw-qaafta, Madaxtooyada & Xeer-ilaalita Guud ee Qaranka iwm.

Allaa Mahad Leh

XUBNAHA SHIR-GUDDOONKA GOLAHA GUURTIDA **QARANKA JSL.**

1. Mudane Sh. Ibraaim Sh. Yuusuf Sh. Madar   Guddoomiye
2. Mudane Sh. Axmed Sh. Nuux Fure   Gudd/ku/xigeenka laad
3. Mudane Siciid Jaamac Cali   Gudd/ku/xigeenka Zaad
4. C/Iaahi Ibaarim Habane   Xoghayaha Guud